

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 193/2020
15.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бисерке Живановић, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, за преиспитивање судске одлуке - пресуде Управног суда - Одељења у Крагујевцу I-1 У 15423/18 од 21.02.2020. године, са противном странком АА из ..., у предмету поништаја уверења, у нејавној седници већа одржаној дана 15.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, уважена је тужба тужиоца АА из ... и поништено решење Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, број 612-00-00188/5/2018-06 од 27.07.2018. године, а ставом другим диспозитива, одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора. Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, број 612-00-00188/5/2018-06 од 27.07.2018.године, ставом првим диспозитива, поништено је Уверење Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу број .. од 20.06.2017. године издато на име АА о стеченом научном називу доктора медицинских наука, а ставом другим диспозитива, наложено је Универзитету у Крагујевцу да поништи Одлуку број .. од 08.09.2017. године, којом је АА изабран у звање доцента за ужу научну област ... на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, с тим да је рок за поступање 30 дана од дана пријема решења.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде подносилац указује да је АА из ... школске 2012/2013 године уписан на докторске академске студије Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу иако није могао да конкурише за упис јер предходно није завршио основне студије. Наиме, АА из ... је студије медицине завршио дана 31.10.2012. године по протеку рока за пријаву на конкурс за докторске академске студије, који је истекао 12.10.2012. године. Истиче да је управо та чињеница разлог за

поништај уверења од 20.06.2017. године, а на основу члана 127. Закона о високом образовању. Сматра да је погрешан став Управног суда да предметно уверење не представља управни акт. Поред тога, истиче да оспорено решење има два става, и то: први, којим је поништено уверење од 20.06.2017. године и други, у коме је садржан налог Универзитету у Крагујевцу да поништи одлуку о избору у звање АА. Указује да се члан 183. Закона о општем управном поступку односи на налог из става два оспореног решења, док је поништај уверења извршен применом члана 127. Закона о високом образовању а не применом члана 183. Закона о општем управном поступку, како то погрешно наводи Управни суд. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи.

Противна странка у одговору на захтев предлаже да суд исти одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, а у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, оспорено решење је незаконито јер је донето погрешном применом одредбе члана 183. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16). Ово стога што се ванредним службеним правним путевима интервенисања у управне акте, односно посебним случајевима уклањања решења прописаним у Делу седмом, Глави III (Поништавање коначног решења), могу уклонити поништавањем од стране другостепеног органа или надзорног органа, коначна решења, односно коначни управни акти, чији су појам и врсте прописани одредбом члана 16. истог закона. Међутим, у овој управној ствари оспореним решењем је, применом члана 183. став 1. тач. 3) и 6) Закона о општем управном поступку, поништено уверење које нема карактер управног акта, већ представља управну радњу, дефинисану чланом 27. Закона о општем управном поступку, чије издавање је посебно уређено одредбама чл. 29-30. овог закона. Уверење је писмено у коме је садржано одређено тврђење о неком догађају или својству, правном односу или стању. Када је уверење издато на основу података и чињеница о којима се води службена евиденција, оно има доказну снагу јавне исправе, али нема својство правног већ материјалног акта, односно радње. Поред тога Управни суд налази да је оспорено решење донето у поступку проведеном по члану 127. Закона о високом образовању, којим су прописни разлози ништавости, као и начин и услови за поништај дипломе или додатка дипломи, односно која је по својој садржини таква да се непосредном и искључиво њеном применом, може одлучивати на начин како је истом и прописано.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је правилна оцена Управног суда да је оспорено решење којим је поништено предметно уверење о стеченом научном називу доктора медицинских наука незаконито, јер није могло бити донето применом одредбе члана 183. Закона о општем управном поступку. Ово стога што уверење, и по оцени Врховног касационог суда, нема карактер управног акта из члана 16. Закона о општем управном поступку већ представља управну радњу из члана 27. истог закона.

Одредбама члана 16. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16) прописано је да управни акт, у смислу овог закона, јесте појединачни правни акт којим орган, непосредно примењујући прописе из одговарајуће управне области, одлучује о праву, обавези или правном интересу странке, или о процесним питањима (став 1), да су управни акти решења и закључци (став 2), да решења и закључци могу имати и други назив, ако је то посебним законом предвиђено (став 3).

Одредбом члана 27. наведеног закона прописано је да су управне радње материјални акти органа који утичу на права, обавезе или правне интересе странака, као што су вођење евиденција, издавање уверења, пружање информација, примање изјава, радње физичке принуде и друге радње којима се извршавају правни акти.

Према одредби члана 28. став 1. Закона о општем управном поступку, против управне радње може да се изјави приговор, с тим да приговор може да се изјави и ако орган не предузме управну радњу коју је по закону дужан да предузме. Према ставу 2. истог члана закона, у оба случаја, приговор је дозвољен само ако управна радња није повезана са доношењем управног акта.

Одредбом члана 29. став 1. истог закона прописано је да органи издају странкама, на усмени или писани захтев, уверења и друге исправе (сертификате, потврде итд.) о чињеницама о којима воде службену евиденцију у складу са законом, а према ставу 2. истог члана уверења и друге исправе о чињеницама о којима се води службена евиденција издају се сагласно подацима из службене евиденције и имају доказну вредност јавне исправе.

Одредбом члана 183. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да ће другостепени орган или надзорни орган решењем на захтев странке или по службеној дужности у целини или делимично поништити коначно решење, између осталог, ако његово извршење уопште није могуће (тачка 3) и ако садржи неправилност која је по изричитој законској одредби предвиђена као разлог ништавости (тачка 6).

Према наведеном, уверење је писмено у коме је садржано одређено тврђење о неком догађају или својству, правном односу или стању. Када је издато на основу података и чињеница о којима се води службена евиденција, на основу цитираног става 2. члана 29. Закона о општем управном поступку, има доказну снагу јавне исправе, а сагласно члану 27. овог закона нема својство правног већ материјалног акта, односно радње.

Из образложења побијане пресуде и оспореног решења произлази да је тужени орган применом одредбе члана 183. став 1. тач. 3) и 6) Закона о општем управном поступку, донео оспорено решење којим је поништио уверење Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу број .. од 20.06.2017. године и наложио Универзитету у Крагујевцу да поништи Одлуку број .. од 08.09.2017. године, којом је АА изабран у звање доцента за ужу научну област ... на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, у року од 30 дана од дана пријема решења.

Како је оспореним решењем поништено уверење које нема карактер управног акта, то оспорено решење, и по оцени Врховног касационог суда, није могло бити донето применом одредаба члана 183. Закона о општем управном поступку којим су прописани законски разлози за поништавање од стране другостепеног органа или надзорног органа коначних решења, односно коначних управних акта.

Не могу се прихватити наводи подносиоца захтева да је поништај уверења у овом случају извршен применом члана 127. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 87/17 и 27/18) а не члана 183. Закона о општем управном поступку, јер је као основ за доношење оспореног решења у уводу наведен члан 183. став 1. тач. 3) и б) Закона о општем управном поступку. У оспореном решењу подносилац захтева се позвао и на члан 127. Закона о високом образовању, којим су прописани недостаци због којих се диплома или додатак дипломи могу увек поништити, органи који их могу поништити, разлози због којих то може учинити високошколска установа и разлози због којих то може учинити министар, као и сам поступак поништаја. С тим у вези, Врховни касациони суд указује да тужени орган у поновном поступку треба да има у виду да је АА из ... докторске академске студије окончао дана 20.06.2017. године, а да је Закон о високом образовању, на који се подносилац позвао у оспореном решењу, ступио на снагу 07.10.2017. године.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 15.09.2020. године, Узп 193/2020

Записничар,
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић